

บทที่ 4

สรุปผลของการวิจัยและขอเสนอแนะ

สรุปผลของการวิจัย

1. วิชยานี้พบว่ามีจุดประสงค์ที่จะวิจัยค่าใช้จ่ายของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ทับแก้ว) ว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 ถึง พ.ศ. 2517 มีค่าใช้จ่ายจริงเท่าไร โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายโดยตรงและค่าใช้จ่ายทางอ้อม แล้วจึงวิเคราะห์ ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักเรียนของแต่ละโรงเรียน
2. ค่าใช้จ่ายโดยตรงประเภท ค่าดำเนินการของโรงเรียนสาธิต ทั้ง 3 โรงเรียนมีดังนี้

ปี	โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัย ขอนแก่น (บาท)	โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (บาท)	โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัย ศิลปากร (ทับแก้ว)* (บาท)
2513	254,450.87	435,765.76	-
2514	496,679.50	710,135.86	-
2515	679,298.16	1,108,665.68	-
2516	919,255.95	1,027,188.87	-
2517	1,578,461.12	1,209,133.42	498,153.33
รวม	3,928,145.60	4,490,889.59	498,153.33

* หมายเหตุ ไม่รวมค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้

การบริการค่าใช้จ่ายดำเนินการของฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายเอกชนโดยเฉลี่ยมีอัตราร้อยละดังนี้

ผู้รับภาระ	โรงเรียนสาธิต. มหาวิทยาลัย ขอนแก่น (ร้อยละ)	โรงเรียนสาธิต. มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (ร้อยละ)	โรงเรียนสาธิต. มหาวิทยาลัย ศิลปากร (ทับแก้ว)* (ร้อยละ)
ฝ่ายรัฐบาล	66.47	78.06	-
ฝ่ายเอกชน	33.53	21.94	-
รวม	100.00	100.00	-

*หมายเหตุ ไม่ทราบค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้จัดหาอัตราส่วนไม่ได้

3. ค่าใช้จ่ายโดยตรงประเภทค่าใช้จ่ายลงทุนของโรงเรียนสาธิตทั้ง 3 แห่ง มีดังนี้

ปี	โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น		โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศิลปากร* (ทับแก้ว)	
	ก่อนหักค่าเสื่อม	หลังหักค่าเสื่อม	ก่อนหักค่าเสื่อม	หลังหักค่าเสื่อม	ก่อนหักค่าเสื่อม	หลังหักค่าเสื่อม
	ราคา(บาท)	ราคา(บาท)	ราคา(บาท)	ราคา(บาท)	ราคา(บาท)	ราคา(บาท)
2513	1,229,474.20	26,033.55	1,959,400.00	48,960.00	-	-
2514	2,103,720.00	74,833.55	1,369,600.00	58,090.67	-	-
2515	459,610.00	94,068.88	1,966,690.00	71,203.33	-	-
2516	2,079,582.00	150,600.85	2,988,278.00	141,033.49	-	-
2517	1,338,899.01	182,962.27	124,816.00	149,354.56	150,000.00	10,000.00
รวม	7,211,285.21	528,499.10	5,406,144.00	468,642.05	150,000.00	10,000.00

*หมายเหตุ ไม่รวมค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้

การรับภาระค่าใช้จ่ายลงทุนของฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายเอกชนโดยเฉลี่ยเมื่อตราร้อยละดังนี้

ผู้รับภาระ	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ร้อยละ)		โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ร้อยละ)		โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัย ศรีปทุม* (ทบแก้ว)* (ร้อยละ)
	ก่อนหักค่าเสื่อม ราคา	หลังหักค่าเสื่อม ราคา	ก่อนหักค่าเสื่อม ราคา	หลังหักค่าเสื่อม ราคา	
ฝ่ายรัฐบาล	94.76	96.30	97.85	96.12	-
ฝ่ายเอกชน	5.24	3.70	2.15	3.88	-
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	-

*หมายเหตุ

ไม่ทราบค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้จัดหาอัตราส่วนไม่ได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ค่าใช้จ่ายทางอ้อมของโรงเรียนสาธิตทั้ง 3 แห่ง ซึ่งจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินทั้งสิ้นมีดังนี้

ปี	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (บาท)	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (บาท)	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ทับแก้ว) (บาท)
2513	120,397.5	177,674.94	-
2514	258,213.37	458,951.13	-
2515	250,542.55	533,026.42	-
2516	328,076.37	607,805.39	-
2517	357,103.63	615,284.44	410,811.90
รวม	1,314,333.42	2,392,742.32	410,811.90

5. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโรงเรียนสาธิตทั้ง 3 แห่งมีดังนี้

ปี	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น		โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่		โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ทับแก้ว)*	
	ก่อนหักค่าเสื่อม ราคา	หลังหักค่าเสื่อม ราคา	ก่อนหักค่าเสื่อม ราคา	หลังหักค่าเสื่อม ราคา	ก่อนหักค่าเสื่อม ราคา	หลังหักค่าเสื่อม ราคา
2513	1,604,322.57	400,801.92	2,572,840.70	662,400.70	-	-
2514	2,858,612.07	829,726.42	1,306,046.99	1,227,177.66	-	-
2515	1,389,450.71	1,023,909.59	1,838,382.10	1,712,895.43	-	-
2516	3,326,914.32	1,397,933.17	4,623,272.26	1,776,027.75	-	-
2517	3,274,463.76	2,118,527.02	1,949,233.86	1,973,772.42	1,058,965.23	918,965.23
รวม	12,453,764.23	5,770,978.12	12,289,775.91	7,352,273.96	1,058,965.23	918,965.23

*หมายเหตุ

ไม่รวมค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้

การรับภาระค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายเอกชนโดยเฉลี่ยเมื่ออัตราร้อยละดังนี้

ผู้รับภาระ	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ขอนแก่น (ร้อยละ)		โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (ร้อยละ)		โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศิลปากร* (ทับแก้ว) (ร้อยละ)
	ก่อนหักค่าเสื่อม	หลังหักค่าเสื่อม	ก่อนหักค่าเสื่อม	หลังหักค่าเสื่อม	
	ราคา	ราคา	ราคา	ราคา	
ฝ่ายรัฐบาล	86.39	76.84	91.04	86.35	-
ฝ่ายเอกชน	13.61	23.16	8.96	13.65	-
รวม	100	100	100	100	-

*หมายเหตุ

ไม่ทราบค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้จึงหาอัตราส่วนไม่ได้

6. ค่าใช้จ่ายโดยตรงเฉลี่ยต่อหัวนักเรียนจำแนกตามแหล่งการเงินของโรงเรียนสาธิตทั้ง 3 แห่ง มีดังนี้

ชื่อโรงเรียน	งบประมาณแผ่นดิน			เงินรายได้โรงเรียน			รวม (บาท)
	ค่าดำเนินการ (บาท)	ค่าลงทุน (บาท)	รวม (บาท)	ค่าดำเนินการ (บาท)	ค่าลงทุน (บาท)	รวม (บาท)	
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น	2,270.64	442.57	2,713.21	1,145.14	16.99	1,162.13	3,875.34
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1,777.63	228.43	2,006.06	499.68	9.21	508.89	2,514.95
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร*(ทับแก้ว)	4,151.27	83.33	4,234.60	-	-	-	4,234.60

*หมายเหตุ

ไม่รวมค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้

อัตราร้อยละของค่าใช้จ่ายโดยตรงเฉลี่ยต่อหัวนักเรียนจำแนกตามแหล่งการเงินของโรงเรียนสาธิตทั้ง 3 แห่ง มีดังนี้

ชื่อโรงเรียน	งบประมาณแผ่นดิน			เงินรายได้โรงเรียน		
	ค่าดำเนินการ (ร้อยละ)	ค่าลงทุน (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ค่าดำเนินการ (ร้อยละ)	ค่าลงทุน (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น	83.69	16.31	100	98.54	1.46	100
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	88.61	11.39	100	98.19	1.81	100
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร* (ทับแก้ว)	98.03	1.97	100	—	—	—

ค่าใช้จ่ายโดยตรงเฉลี่ยต่อหัวของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินร้อยละ 70.01 และจ่ายจากเงินรายได้ร้อยละ 29.99 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินร้อยละ 79.77 และจ่ายจากเงินรายได้ร้อยละ 20.23 ของค่าใช้จ่ายโดยตรงต่อหัวนักเรียน

* หมายเหตุ ไม่รวมค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้

7. ค่าใช้จ่ายโดยตรงเฉลี่ยต่อหัวนักเรียนจำแนกตามลักษณะ กระจายของโรงเรียนสาธิต
ทั้ง 3 แห่งมีดังนี้

ชื่อโรงเรียน	ค่าดำเนินการ			ค่าลงทุน			รวม (บาท)
	งบประมาณแผน กิม (บาท)	เงินรายได้ (บาท)	รวม (บาท)	งบประมาณแผน กิม (บาท)	เงินรายได้ (บาท)	รวม (บาท)	
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น	2,270.64	1,145.14	3,415.78	442.57	16.99	459.56	3,875.34
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1,777.63	499.68	2,277.31	228.43	9.21	237.64	2,514.95
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร* (ทัมแกว)	4,151.27	-	4,151.27	83.33	-	83.33	4,234.60

*หมายเหตุ

ไม่รวมค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้

อัตรายอดของค่าใช้จ่ายโดยตรงเฉลี่ยต่อหัวนักเรียนจำแนกตามลักษณะรายจ่ายของ
โรงเรียนสาธิตทั้ง 3 แห่งมีดังนี้

ชื่อโรงเรียน	ค่าดำเนินการ			ค่าลงทุน		
	งบประมาณ แผ่นดิน (ร้อยละ)	เงินรายได้ (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	งบประมาณ แผ่นดิน (ร้อยละ)	เงินรายได้ (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น	66.48	33.52	100	96.30	3.70	100
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	78.06	21.94	100	97.12	3.88	100
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร* (ทัยแกว)	100	-	100	100	-	100

*หมายเหตุ ไม่รวมค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้

ค่าใช้จ่ายโดยตรงเฉลี่ยต่อหัวนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นจำแนกเป็นค่า
ดำเนินการร้อยละ 88.14 ค่าลงทุนร้อยละ 11.86 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำแนก
เป็นค่าดำเนินการร้อยละ 90.55 ค่าลงทุนร้อยละ 9.45 ของค่าใช้จ่ายโดยตรงต่อหัวนักเรียน

8. ค่าใช้จ่ายทางอ้อมเฉลี่ยต่อหัวนักเรียนของโรงเรียนสาธิตทั้ง 3 แห่งมีดังนี้

ชื่อโรงเรียน	แผนงานบริหารทั่วไป (บาท)	งบกลาง (บาท)	รวม (บาท)
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น	1,076.17	66.72	1,142.89
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	945.97	267.39	1,213.36
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ทับแก้ว)	3,117.43	306.00	3,423.43

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อหัวนักเรียนต่อปีของโรงเรียนสาธิตทั้ง 3 แห่ง มีดังนี้

ชื่อโรงเรียน	ค่าใช้จ่ายโดยตรง				ค่าใช้จ่ายทางอ้อม		รวม
	งบประมาณแผ่นดิน		เงินรายได้โรงเรียน		แผนงานบริหารทั่วไป	งบกลาง	
	ค่าดำเนินการ	ค่าลงทุน	ค่าดำเนินการ	ค่าลงทุน			
โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2,270.64	442.57	1,145.14	16.99	1,076.17	66.72	5,018.23
โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1,777.63	228.43	499.68	9.21	945.97	267.39	3,728.31
โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร* (ทับแก้ว)	4,151.27	83.33	-	-	3,117.43	306.00	7,658.03

*หมายเหตุ

ไม่ทราบค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้

10. ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวนักเรียนที่ศึกษาจนจบหลักสูตรของแต่ละโรงเรียนมีดังนี้

ชื่อโรงเรียน	ค่าใช้จ่ายโดยตรง			ค่าใช้จ่ายทางอ้อม	รวม
	งบประมาณแผ่นดิน (บาท)	เงินรายได้ (บาท)	รวม		
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น	18,992.47	8,134.91	27,127.38	8,000.23	35,127.61
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	10,030.30	2,544.45	12,574.75	6,066.80	18,641.55

11. ในบรรดาค่าใช้จ่ายดำเนินการ ค่าใช้จ่ายลงทุน ค่าใช้จ่ายแผนงานบริหารทั่วไปและค่าใช้จ่ายงบกลางนั้น มีค่าใช้จ่ายดำเนินการ เท่านั้นที่มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนนักเรียน

12. การกระจายของค่าใช้จ่ายจะเป็นค่าดำเนินการคือค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นจะเป็นค่าดำเนินการร้อยละ 68.06 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะมีค่าดำเนินการร้อยละ 61.08 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ส่วนใหญ่ของค่าดำเนินการทั้งสองโรงเรียนจะเป็นค่าเงินเดือน ค่าวัสดุและค่างาน

ขอเสนอแนะ

1. คณะศึกษาศาสตร์ควรจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้โรงเรียนสาธิตเป็นจำนวนที่แน่นอนทุก ๆ ปี และควรมีการบันทึกรายจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินแยกต่างหากจากคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อสะดวกในการควบคุมรายจ่ายและการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยในอนาคต งบประมาณที่จัดสรรให้จะมีสัดส่วนเท่าไรแล้วแต่การพิจารณาของฝ่ายบริหารของแต่ละมหาวิทยาลัย

2. ในอนาคต ควรจะทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักเรียนต่อไป เพราะการวิจัยนี้เป็นการวิจัยค่าใช้จ่ายระยะแรกของการ เริ่มตั้งโรงเรียน ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักเรียนในระยะแรก ๆ อาจจะสูง เพราะมีจำนวนนักเรียนน้อย ควรทำการวิเคราะห์ต่อไปจนโรงเรียนมีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรต่อไปอีกหลายปี

3. การวิจัยนี้ทำให้ทราบค่าใช้จ่ายของโรงเรียนสาธิตว่ามีจำนวนเท่าไร แต่ไม่มีใครตัดสินได้ว่า การเสียค่าใช้จ่ายตั้งโรงเรียนสาธิตขึ้นมา นั้นจะไหลล้นตอบแทนคุ้มกับเงินลงทุนหรือไม่ การวัดประสิทธิภาพทางการศึกษามีหลายวิธี วิธีที่นิยมใช้กันคือการหาอัตราผลตอบแทนการลงทุน สืบเนื่องมาจากมีนักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกัน ชื่อ Theodore W. Schultz¹⁴ ได้วิเคราะห์การศึกษาในแง่เศรษฐศาสตร์ โดยแยกประโยชน์ของการศึกษาในแง่ผู้ผลิตและผู้บริโภคไว้ดังนี้

1. ในแง่ผู้บริโภค การศึกษาได้อบรม สะสมความรู้ไว้ในตัวผู้ศึกษา
2. ในแง่ผู้ผลิต การศึกษาทำให้ผู้รับการศึกษา มีความรู้สามารถประกอบอาชีพมีรายได้

ถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้งลงไป เขามีความเห็นเพิ่มเติมว่าการศึกษาคือเป็นการลงทุนระยะยาว เพราะผู้รับการศึกษาจะใช้คุณสมบัติเหล่านั้นไปตลอดชีวิต เมื่อการศึกษาเป็นการลงทุนก็ย่อมมีผลตอบแทนจากการลงทุนนั้น วิธีประเมินผลตอบแทน

14 Theodore Schultz, The Economic Value of Education (New York: Columbia University Press, 1963), pp. 5 - 11, 38.

แทนใช้วิธี **Rate-of-Return** หลักในการวิเคราะห์ที่ก่อตั้งสมมติฐานว่า¹⁵ เงินที่จ่ายไปเพื่อการศึกษาเป็นการลงทุนทั้งหมดที่กลาวแล้วข้างต้นและประโยชน์ของการศึกษาจะวัดได้ในรูปของตัวเงิน (Monetary term) คือรายได้ (earning) ตลอดชีวิตและสมมติว่าความแตกต่างระหว่างรายได้ของบุคคลเป็นผลเนื่องมาจากความแตกต่างในระดับการศึกษาของบุคคลนั้น ๆ มีขึ้นเนื่องมาจากความแตกต่างในความสามารถตามชาติกำเนิดหรือพื้นฐานของครอบครัวแต่อย่างไร การวิเคราะห์ **Rate-of-Return** นี้ศาสตราจารย์ Mark Blaug¹⁶ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาจากมูลนิธิฟอร์ด ได้ทำการวิจัย **Rate-of-Return** ของการลงทุนการศึกษาในประเทศไทย พบว่าการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (Lower primary schooling) มีอัตราผลตอบแทนสูงที่สุด อันดับต่อมาคือประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาและสูงกว่ามัธยมศึกษาตามลำดับ

ดังนั้นการหาอัตราผลตอบแทนการลงทุนของโรงเรียนสาธิตแต่ละแห่งเพื่อที่ว่าโรงเรียนใดมีผลตอบแทนการลงทุนสูงสุดจึงจะแสดงว่าโรงเรียนนั้นมีประสิทธิภาพสูง และเปรียบเทียบกับอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของแต่ละระดับการศึกษาที่ Mark Blaug คำนวณไว้ ถ้าอัตราผลตอบแทนของโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาสูงกว่าอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยระดับประถมศึกษา หรืออัตราผลตอบแทนของโรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษาสูงกว่าอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาแล้ว ย่อมเป็นการพิสูจน์ว่าการลงทุนจำนวนมากในโรงเรียนสาธิตเป็นการลงทุนที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตามก็ได้นักเศรษฐศาสตร์ และนักการศึกษาจำนวนมากมีความเห็นว่าการคำนวณ **Rate-of-Return** ขึ้นอยู่กับสมมติฐานที่ว่าประโยชน์ของการศึกษาจะวัดได้ในรูปของรายได้นั้นเป็นการพิจารณาแต่เพียงด้านเดียวไม่ได้คำนึงถึงรายการซึ่งไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ เนื่องจากการศึกษามีความสัมพันธ์กับความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสังคมและมีบทบาทสำคัญช่วยให้คนประสบความสำเร็จการศึกษาจะให้ผลทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น คนที่มีการศึกษามากกว่าจะรู้จักเรื่องสุขภาพอนามัย

¹⁵ Mark Blaug, The State of Educational Planning in Thailand (Bangkok : National Education Council, 1968), p. 22.

¹⁶ Mark Blaug, The Rate of Return to Investment in Education in Thailand (Bangkok : National Education Council, 1971), pp. 5-9.

ดีกว่าเป็นต้น การศึกษาวิจัยใหม่ยุคนี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างมีสติรอบคอบ และระมัดระวัง จะเห็นวาลของการศึกษากระจายไปในสังคมทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในสังคม ดังนั้นจึงเกิดวิธีการวัดผลวิธีใหม่เรียกว่า social indicator¹⁷ ซึ่งเป็น การวัดสถานการณ์ในสังคม เช่น ดานสุขภาพ ดานการศึกษาและดานสวัสดิการ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเพียงแต่เสนอแนะให้มีการวัดประสิทธิภาพของโรงเรียนสาธิต ส่วนวิธีการวัดนั้นแล้วแต่ผู้สนใจจะเลือกใช้วิธีที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด

4. วิทยานิพนธ์นี้เป็นเพียงการวิจัยขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการเงินของโรงเรียนสาธิตทั้งสามแห่ง คือทำให้ทราบจำนวนค่าใช้จ่ายของโรงเรียน อย่างไรก็ตามก็ได้อธิบายมาในตอนต้นแล้วว่าวัตถุประสงค์ของการตั้งโรงเรียนสาธิตเพื่อเป็นสถานที่ทดลองดานการศึกษาซึ่งนักการศึกษาส่วนมากมักทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนเท่านั้น ยังไม่มีใครสนใจทำการทดลองดานบริหารการศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเรื่องการเงินโรงเรียนเลย ในประเทศไทยมีโรงเรียนสาธิตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2473 คือโรงเรียนมัธยมหอวัง แต่ไม่มีนักบริหารโรงเรียนใดที่จะบอกได้ว่าค่าใช้จ่ายของโรงเรียนควรจะเป็นเท่าใด จึงจะดำเนินงานตามจุดมุ่งหมายใด ดังนั้นจึงขอเสนอแนะให้ฝ่ายบริหารของโรงเรียนสาธิตหาแผนแบบ (Model) ของค่าใช้จ่ายว่าควรจะเป็นอย่างไร และภาระรับผิดชอบค่าใช้จ่ายระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายเอกชนควรมีสัดส่วนเท่าใดจึงจะบริหารโรงเรียนให้ดำเนินการตามเป้าหมายตามสภาพของโรงเรียนนั้น ๆ อย่างดีที่สุด

17 Andrew Shonfield and Stella Shaw, Social Indicators and Social Policy (London : Heineman Educational Books, 1972), p. 119.